

Orde, leg je schilden af

Ton Steinz

advocaat te Laren

Het imago van de advocatuur is thans overgelaten aan het vrije spel der mediakrachten, en wordt grotendeels ingevuld door de mrs. Spong, Hammerstein, Moszkowicz, Doedens en een enkele andere beroepsgenoot. Af en toe levert dat gemakkelijke beelden op, bijvoorbeeld toen Paul de Leeuw aan Spong vroeg of diens zoon misschien uit een 'vormfoutje' is voortgekomen. Voor het overige heeft dit vrije spel een hinderlijke vertekening gegeven. Kwalijk kun je het de genoemde advocaten niet nemen, omdat je zulke uitnodigingen niet afslaat, en de media kennen geen alternatieven.

Ex-deken Guensberg heeft dit verschijnsel wel eens ongewenst genoemd, maar daarmee was het probleem niet uit de wereld. En dit terwijl de advocatuur ondersteuning goed kan gebruiken: de rechtsbijstandverzekeraars – met hun in het algemeen inadequate dienstverlening – rukken immers op, terwijl hetzelfde geldt voor gouden-handdrukspecialisten en andere juridische dienstverleners. De gouden-handdrukspecialisten trekken voor hun promotie grote budgetten uit door in tv-spots en advertenties en per cd-rom te melden dat ook zij afvloeiingsregelingen kunnen treffen – terwijl zij dat onvoldoende kunnen. Hun vaardigheid ligt immers primair op het verzekeringsvlak en bij het incasseren van provisies.

Wij hebben dus steun nodig en die kan mijns inziens het best door de Orde worden verleend. Het imago is ons ontglipt en moet worden teruggewonnen; het dient meer door ons zelf te worden bepaald.

MEDIASPECIALISTEN EN ACTIEF REAGEREN

Ik doe twee suggesties. Allereerst zou de Orde een team van specialisten kunnen formeren die op afroep voor de media beschik-

Ton Steinz vindt dat de Orde zich te afwachtend opstelt. Hij doet onder meer suggesties om het imago te verbeteren, het democratisch tekort te dichten, een certificaat voor kwaliteitszorg uit te reiken, en eindelijk die slecht voorbereide cursisten van de beroepsopleiding eens aan te pakken.

baar zijn. Te denken valt aan vennootschapsrecht (*corporate governance*), bestuursrecht, mededingingsrecht, letselschaderecht, onrechtmatige publicaties (in roddelbladen), ontslagrecht en andere gebieden. Strafrecht hoeft niet, want daarin is al voorzien. Eenieder kan voor deelname aan dit team met een videoband en een cv solliciteren, waartoe de plaatselijke orden een studio kunnen afhuren. Van de geselecteerden wordt gezamenlijk ook een videoband gemaakt, die de media al lobbyend wordt aangeboden. De afdeling Voorlichting van de Orde kan de items voorproduceren. De geselecteerden zullen daarbij het vonnis en de processtukken ontvangen en gecoacht kunnen worden. De sneeuwbal gaat daarna vanzelf rollen.

De media hebben aan een dergelijke keuze, zo is mij bekend, dringend behoefte. Het arsenaal bestaat thans uit een schraal aanbod van hoogleraren en wetenschappelijk-

ke medewerkers die – meestal niet gehinderd door dossierkennis – vaak punten aanvoeren waarover in de desbetreffende procedure reeds uitvoerig is gedebatteerd en beslist. Proceservaring hebben zij niet.

Overigens zou eenieder met een 'verderstreckende zaak' de afdeling Voorlichting van de Orde kunnen tippen. Wij beschikken immers over een enorm reservoir aan content, waarvoor de media belangstelling hebben.

Mijn tweede suggestie is een actief reactiebeleid van de Orde. Zodra zich een relevante juridische ontwikkeling voordoet, geeft de Orde een persbericht uit en biedt zij zich aan. De Algemeen Dekende en anderen worden daarmee (semi-)publieke figuren. Zij verschijnen in Buitenhof, NOVA, informatie-rubrieken en de kranten.

Relevante onderwerpen waren bijvoorbeeld het optreden van het Openbaar Ministerie in diverse Clickfonds-zaken, dat als zo flagrant in strijd met onze rechtsorde werd aangemerkt, dat de vorderingen niet-ontvankelijk werden verklaard. Enerzijds verdiende dit 'optreden' een beschouwing in het kader van de normen en waarden die thans zo in de schijnwerpers staan. Anderzijds leidt dat er in ons land kennelijk toe dat verdachten die zeer veel op hun kerfstok hebben, niet slechts een strafvermindering krijgen (zoals in vele andere landen), doch geheel vrijuit gaan. Met inbegrip van de claims die zij dan indienen.

Door beide elementen werd het rechtsgevoel geschokt en had een commentaar van de Orde een tegenwicht kunnen vormen. Andere voorbeelden waren het flagrante lekken uit strafdossiers (de zaak-Nulde) en het faillissement van het kantoor Steins Bisschop. Ieder van ons zal over deze punten

wel een opmerking te verwerken hebben gekregen.

ONS DEMOCRATISCH TEKORT

De aanvaarding van onze regels is keurig georganiseerd via het college van afgevaardigden, doch in het algemeen ontbreekt hierover een reëel contact met de achterban. Er wordt dus over ons, maar zonder ons beslist. Het gaat hier om een kloof die overigens mede door een gebrek aan participatie door ons zelf is ontstaan.

In dit kader heb ik enkele maanden geleden aan de Amsterdamse afgevaardigden voorgesteld om voorafgaande aan een landelijke vergadering een korte nieuwsbrief op te stellen met de onderwerpen en hun standpunt (en later met een verslag.) De nieuwsbrieven kunnen per e-mail worden verspreid, al dan niet gecombineerd met enkele vragen die beantwoord kunnen worden. De mening van degenen die reageren kan dan door de afgevaardigden worden meegenomen.

Zo zijn er meer oplossingen. Voorwaarde is wel dat wij aan dit soort zaken meedoen, want de liefde kan niet van één kant komen. Overigens zijn soortgelijke consultaties in de Wet op het Notarisambt voorgeschreven. Waarom zouden wij zo iets niet overnemen?

Deze kloof, gekoppeld aan de vloed van regelgeving, heeft geleid tot een blokkade bij de perceptie van nieuwe regels. Ik doel hierbij op de onlangs aanvaarde richtlijn Klachten- en geschillenregeling. Deze gaat uit van een eigen functionaris per kantoor, via wie klachten worden afgehandeld. Kleine

kantoren kunnen daarin zelf niet voorzien. Daarom benaderde ik in het Gooi enkele kantoren om tot een collectieve aanwijzing van zo iemand te komen. De regeling bleek echter veelal onbekend – niettemin stelden de betrokkenen zich reeds op voorhand terughoudend op – terwijl die voor ons van groot nut kan zijn. De taak van de deken wordt erdoor verlicht en de lastige WTBZ wordt omzeild.

CERTIFICAAT

Ik kom daarmee op de regelgeving in zijn algemeenheid en het spanningsveld dat daarmee is verbonden. Enerzijds heeft de Orde de kwaliteitszorg niet voor niets aan zich getrokken – op de schaal der tevredenheid scoren wij te laag en er gaat te vaak wat mis – terwijl anderzijds velen van ons het vrije beroep juist hebben gekozen omdat zij geen inmenging wensen of kunnen verdragen. Er dient zich een nieuwe tweedeling aan van degenen die mordicus tegen een polonaise aan hun lijf zijn (een toets van hun kantoor), versus degenen die daartegen geen bezwaar hebben.

Wellicht moeten wij dit punt dan ook omge-

keerd benaderen. Nadat er aan de genoemde kritiekpunten het nodige is gedaan, kan de Orde aan alle kantoren die aan enkele goed gekozen regelingen voldoen, een certificaat uitreiken met een teken op de deur. Dat betekent niet dat een kantoor zonder teken slecht is, het heeft alleen geen teken (en geen polonaise).

BEROEPSOPLEIDING

En Orde, doe eens iets aan de stagiaires die een loopje nemen met de beroepsopleiding. Als docent BPR constateer ik al meer dan tien jaar dat 80% van de cursisten de stof niet of nauwelijks heeft voorbereid, terwijl 30% geen wetboeken bij zich heeft. Ik laat ze de boeken ophalen, waarna blijkt dat Scheltema en Holkema een goede dag heeft, want de helft van hen komt met gloednieuwe exemplaren terug. Zij hebben er dan al een blok – kennelijk zonder wetboeken – opzitten. Tijdens docentendagen en elders heb ik met anderen herhaaldelijk voorgesteld om hieraan wat te doen maar dat bleek tot nu toe niet te kunnen. Waarom laten we dit liggen terwijl het toch om het rendement van zeer veel inspanningen gaat? Waarom heeft de Orde zo'n grote afdeling Opleidingen? Om de ledigheid te dienen?

Ik heb er als docent inmiddels het bijltje maar bij neergelegd.

SERVICE-ORGANISATIE

Ten slotte Orde, paai ons ook met het materiële. Advocaten zijn immers niet anders dan gewone stervelingen. Artsen hoor je slechts over de Vereniging van Artsen-Automobilisten, waarmee zij bijvoorbeeld onlangs nog voor heel weinig geld een fantastische reis hebben gemaakt. Zo moet ook BaliePlus uitgroeien tot een volledige service-organisatie, waaraan eenieder het éérs denkt wanneer hij zakelijk of privé iets te besteden heeft. Zo kan de organisatie een medium worden dat zelfs de scherpe kanten van diverse Orde-maatregelen kan afvlijen. Een eigen blad hoeft niet, maar BaliePlus zou in het *Advocatenblad* wel steeds één of meer pagina's kunnen vullen.

Kortom Orde: leg je schilden af, kom tevoorschijn, ondersteun, communiceer, maak een vuist – en bezorg ons ook wat leuks. ●